Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 3 2 5 4 1 2 2

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 2

A) Naloge izbirnega tipa

B) Strukturirani eseji

Četrtek, 29. avgust 2013 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.
Kandidat dobi dva konceptna lista, list za odgovore in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.
Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.
Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani, na list za odgovore in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite **v izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 2 prazni.

© RIC 2013

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

Prazna stran

OBRNITE LIST.

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Raziskovalna vprašanja kot npr. »Kako poteka reševanje miselnih problemov? Ali so pričanja očividcev vedno zanesljiva? Kateri dejavniki vplivajo na zaznavanje?« proučuje

   A socialna psihologija.

   B klinična psihologija.

   C razvojna psihologija.

   D kognitivna psihologija.

2. Delavci večjega telekomunikacijskega podjetja so nezadovoljni z načinom vodenja in vizijo razvoja, kar se je kazalo v slabšem socialnem ozračju in nižji delovni učinkovitosti. Uprava je zato delavce pozvala k prostovoljnemu sodelovanju v anonimni raziskavi, s katero so ugotavljali, kaj jih pri vodenju podjetja najbolj moti, kje vidijo nove poslovne priložnosti in izzive, kje opažajo možnosti za racionalizacijo stroškov, kaj se v podjetju dela dobro in je treba obdržati in razvijati …

   Katero raziskovalno tehniko so uporabili za pridobivanje navedenih podatkov?

   A Eksperiment.

   B Opazovanje.

   C Intervju.

   D Vprašalnik.

3. Kateri od navedenih odgovorov **najbolje** opredeli vzorec psiholoških raziskav?

   A Je končna podmnožica neke populacije, ki jo statistično proučujemo.

   B Je množica vseh pojavov (ljudi, predmetov, oseb), ki jo statistično proučujemo.

   C Je enota ali pojav, ki ga statistično proučujemo v raziskavi.

   D Je proces izbire ustreznih oseb za psihološko raziskovanje.

4. V kateri skupini so navedeni zgolj afekti?

   A Bes, strah, evforija.

   B Panika, šok, jeza.

   C Groza, bes, evforija.

   D Šok, groza, presenečenje.

5. Bojan rad hodi na koncerte klasične glasbe in uživa v poslušanju zbirke zgoščenk s klasično glasbo, ki jo ima doma. Pravi, da ga privlači harmonija in skladnost številnih skladb.

   Katera skupina potreb po Maslowu spodbuja opisano vedenje?

   A Potrebe po varnosti.

   B Potrebe po ugledu.

   C Kognitivne potrebe.

   D Estetske potrebe.

6. Oče se želi z Gašperjem pogovoriti o nevarnosti prižiganja pirotehničnih sredstev ob novoletnem praznovanju. Sin se le posmehuje očetovi skrbi in pravi: »Petarde in rakete sploh niso nevarne, z njimi se le ustvarja praznično vzdušje, saj v vseh večjih mestih prižigajo ognjemet.«

   Kateri obrambni mehanizem je razviden iz Gašperjeve izjave?

   A Zanikanje.

   B Projekcija.

   C Racionalizacija.

   D Potlačitev.

7. Vita se je močno prehladila, zato ji mama skuha dišeč sadni čaj. A Vita vonja čaja ne zazna zaradi zamašenega nosu in tudi čaj se ji zdi brez pravega okusa.

   Kaj ponazarja opisani primer?

   A Pojav znižanja absolutnega čutnega praga za okus zaradi prehlada.

   B Pojav zvišanja absolutnega čutnega praga za vonj zaradi prehlada.

   C Pojav znižanja diferencialnega čutnega praga za vonj zaradi prehlada.

   D Pojav zvišanja terminalnega čutnega praga za okus zaradi prehlada.

8. Učni stil je kombinacija učnih strategij, ki jih učenec običajno uporablja v večini učnih situacij. Glede na prevladujočo predelavo podatkov razlikujemo vidni, slušni in kinestetični (gibalni) učni stil.

   Med katere dejavnike uspešnega učenja prištevamo učni stil?

   A Med fizikalne dejavnike.

   B Med socialne dejavnike.

   C Med fiziološke dejavnike.

   D Med psihološke dejavnike.

9. Janko je pri testu ustvarjalnosti o možni uporabi sponke zapisal, da jo uporabljamo za spenjanje listov papirja ali kot obesek za ključe. Peter je zapisal, da iz več sponk lahko izdelamo zavese ali odklenemo vrata, če smo pozabili ključe. Miha pa je zapisal, da jih uporabljamo za spenjanje listov, razvrščanje gradiv ali za kazalo, kje smo ostali pri branju knjige.

   Kdo je dobil največ točk po merilu originalnosti?

   A Janko.

   B Peter.

   C Miha.

   D Vsi trije enako.

10. Nekateri ljudje so nezadovoljni s seboj, pogosto so nesrečni in v skrbeh, njihovo razpoloženje se spreminja, imajo občutja krivde in tesnobe.

    Kateri pol temeljnih dimenzij po Eysencku ponazarja opis?

    A Introvertnost.

    B Nevroticizem (čustvena labilnost).

    C Nenevroticizem (čustvena stabilnost).

    D Psihoticizem.

11. Katero primarno umsko sposobnost po Thurstonu merimo z nalogo, v kateri mora preizkušana oseba primerjati dve sliki in na eni od njiju poiskati pet predmetov, ki jih druga slika ne vsebuje?

    A Zaznavni ali perceptivni faktor.

    B Prostorski ali spacialni faktor.

    C Spominski faktor ali faktor memoriranja.

    D Faktor abstraktnega ali logičnega sklepanja.

12. Darja se opiše: imam veliko prijateljev, s katerimi sem v dobrem odnosu. Med njimi sem precej priljubljena. Spoštujem tudi večino družbenih norm, saj vozim v skladu s prometnimi predpisi, davkov pa nikoli ne utajim.

    Katero področje samopodobe je opisano?

    A Šolska ali akademska samopodoba.

    B Čustvena ali emocionalna samopodoba.

    C Medosebna ali socialna samopodoba.

    D Globalna ali splošna samopodoba.

13. Katero komponento stališč ponazarja namera posameznika, da se udeleži referenduma?

A Dinamično komponento.

B Čustveno komponento.

C Kognitivno komponento.

D Avtonomno komponento.

14. Nekateri posamezniki visoko vrednotijo denar, osebne koristi, imetje in dobiček. V katero kategorijo vrednot spadajo omenjene vrednote?

A Med hedonske vrednote.

B Med potenčne vrednote.

C Med moralne vrednote.

D Med izpolnitvene vrednote.

B) STRUKTURIRANI ESEJI

1. naloga

V motivacijskih situacijah doživljamo tudi notranje konflikte. Opredelite konflikt in poimenujte glavne vrste konfliktov. Opišite vsako vrsto konflikta in ga ponazorite s po enim primerom iz vsakdanjega življenja. Za različne vrste konfliktov presodite, kateri so bolj in kateri manj obremenilni za posameznikovo duševno delovanje, ter utemeljite, zakaj.

2. naloga

Najpreprostejša oblika učenja je učenje s pogojevanjem. Poimenujte obe obliki pogojevanja in ju opišite. Izpostavite eno razliko med tema oblikama učenja. Vsako od navedenih oblik pogojevanja ponazorite s primerom vedenja predšolskega otroka. Presodite prednosti in pomanjkljivosti uporabe pogojevanja pri vzgoji ter utemeljite svoje presoje.

3. naloga

Predsodki vplivajo na medosebne odnose. Opredelite predsodke in opišite njihove značilnosti. Navedite tri vrste predsodkov.Vsako vrsto predsodkov ponazorite s konkretnim primerom mladostnikovega vedenja. Presodite in pojasnite, kateri dejavniki vplivajo na oblikovanje predsodkov.

4. naloga

Psihologija ima – tako kakor vsaka znanost – svoja področja proučevanja, cilje in metode. Opredelite področja proučevanja psihologije: duševne procese, vedenje in osebnost. Navedite štiri temeljne cilje psihološkega proučevanja in jih ponazorite na primeru znanstvenega proučevanja stresa. Presodite, katere znanosti so psihologiji sorodne, in pojasnite, v čem se kažejo podobnosti.

Prazna stran